

De autonomie-ondersteunende doceerstijl in excellentieprogramma's: de invloed van mindset, motivatie en druk vanuit de sociale werkomgeving

---

Tineke Kingma, Elanor Kamans, Marjolein Heijne-Penninga & Marca Wolfensberger

Samenvatting: Excellentieprogramma's staan sinds de start van het Sirius Programma hoog op de nationale onderwijsagenda. Intrinsiek gemotiveerde honoursstudenten prefereren docenten die hun motivatie voeden door autonomie-ondersteuning, gecombineerd met het bieden van structuur en verbondenheid. Deze studie richt zich op de samenhang tussen hoe een docent bepaalde aspecten in zijn/haar sociale werkomgeving ervaart en welke invloed dat heeft op zijn/haar doceerstrategie, in het bijzonder de strategie die autonomie ondersteunt. Daarnaast is ook nagegaan of de soort instelling (met of zonder Sirius subsidie) van invloed is op de autonomie-ondersteunende doceerstijl. De onderzochte hypothese luidt: het bieden van een autonomie-ondersteunende doceerstijl aan studenten in extracurriculaire excellentieprogramma's hangt positief samen met docenten die zelf vrijheid ervaren vanuit hun sociale werkomgeving, die zelf intrinsiek gemotiveerd zijn, en die zelf een growth mindset hebben. Honoursdocenten ($N = 47$) van zes hogescholen hebben een digitale vragenlijst ingevuld. Correlatieberekeningen laten zien dat een fixed mindset gepaard gaat met het bieden van meer structuur, en dat het ervaren van druk vanuit de sociale werkomgeving gepaard gaat met het bieden van minder autonomie en minder structuur. De balans tussen autonomie en structuur en ervaren werkomgevingsdruk blijft een belangrijk thema voor toekomstig beleid en scholing rondom excellentieprogramma's.

Trefwoorden: excellentieonderwijs, werkomgevingsdruk, autonomie-ondersteunende doceerstijl, mindset, intrinsieke motivatie

Auteurs: Drs. T. Kingma (t.kingma@windesheim.nl) is werkzaam bij Hogeschool Windesheim Zwolle en als fellow bij het Lectoraat Excellentie in Hoger Onderwijs en Samenleving, Hanzehogeschool Groningen.

Dr. E. Kamans (e.kamans@pl.hanze.nl) is werkzaam bij het Lectoraat Excellentie in Hoger Onderwijs en Samenleving, Hanzehogeschool Groningen.